

Opazke.

Vsi dopisi se pošiljajo uredništvu v ulici
Torrente, 12. Vsak list mora biti frankiran.
Rokopisi se ne vračajo.

Inserati (razne vrste naznanih in po-
slanice) se zaračunajo po pogodbi; pri
kratkih oglasih z drobnimi črkami se
plačuje za vsako besedo 2 nov.

Naročnino, reklamacije in inserate pre-
jema opravnštvo, ulica Torrente 12.

EDINOST

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

Edinost.

izhaja dvakrat na teden, vsako sredo in
soboto ob 1 uri popoldne.

•••••

Cena z a vsa leta s prilogom 7 for., za
pol 3 for 50 nov., za četrt leta 1 for.
25 nov. — Edinost brez priloga stane
za celo leto 6 for., za pol leta 3 for.,
za četrt leta 1 for. 50 nov. — Posamezne številke se dobivajo pri oprav-
ništvu, v prodajalnicah tobaka v Trstu
po 5 nov., v Gorici in v Ajdovščini po
6 nov.

*V edinosti je n. o. s.

O vojni in miru.

I.

Jako težko je danes že celo ministrom z nekako positivnostjo zatrdati, da je mir zagotovljen, ali pa vojna blizu. — Po vojniških pripravah vseh držav in tudi naše mile Avstrije soditi, moralo bi se skoro misliti, da se pripravljamo za vojno; že bolj nego Avstrija rožljajo z orožjem Francovi in Nemci; najmanj pa Rusija, katera se drži pri vsem vrišču jako rezervirano. — Mi smo pri enačih prilikah uže večkrat izrazili upanje, da se ohrani evropski mir in to menenje izvira tudi iz iz srčne želje, da ne bi naš narod prišel v nevarnosti, katere bi mu nastale, ko bi se naša monarhija zapletla v kako vojno.

Od kar je začel strašiti Bismark z vojno, slišali smo več glavnih menenj o spletkah, katere delajo evropske velevlasti ena proti drugoj. — V prvo se je pisalo, da Rusija namerjava napraviti, ali je uže sklopila trdno zvezo s Francosko in da obe skoraj napadeti Nemško in Avstrijo.

Potem se je zopet slišalo, da Rusija namerjava napasti samo Avstrijo in da Nemčija ostane neutralna, ker ona nema nobenih interesov na Balkanu.

Zopet pozneje se je slišalo, da se Francija pripravlja na boj proti Nemčiji in najzadnje politične kombinacije se nanašajo na zvezo Nemške, Avstrije in Italijanske proti Ruski in Francoski. — Vse te kombinacije so brez pravega temelja; edino to je na njih, da je svet zvedel, da Rusija ne dopusti da bi Bismark napadel in uničil Francosko, kar on baje namerjava in da se Bismark noče direktno mešati v vojno, ako bi nastala mej Rusijo in Avstrijo.

zaradi eventualnega zasedenja Bolgarske. — Vse drugo so kombinacije brez posebne vrednosti.

Iz vsega pa se vidi, da Rusija ne mara zdaj že aktivno poseči v bolgarske zadeve, in da ima grof Ignatiev, načspretnejši ruski diplomat, prav, ako trdi, da se bolgarsko pršanje reši samo ob sebi.

Rusija danes dobro vidi in ve, da v Bulgariji pride do anarhije, in da bode bolgarski narod, kakor hitro se prepriča, da je postal žrta nekaterih lakomežev, kruhoborcev, že prosi slovansko Rusijo, naj zopet vredi bolgarske zadeve in Bolgariji preskrbi stalno, zanesljivo in pošteno vlado, kajti kakor reči denes stoje, Bolgarija ne more napredovati.

Rusija torej čaka, da jej pade v koš popolnoma zreli sad in to utegne dočakati morda uže v kratkem. Uprav zato pa skoro ne more za zdaj že priti do vojne mej Avstrije in Rusije, ampak se je nadejati, da se obe vladu porazumeti glede meje vlasti, do katere ima na Balkanskem polotoku pravico ena ali druga obe držav.

Da se pa Avstrija pripravlja za vse slučaje, to zahteva previdnost ne le za slučaj vojne, temuč tudi za slučaj porazuma z Rusijo, vsled katerega bi bila dogovorjena kaka paralelna okupacija.

Iz vsega, kar se je dosedaj slišalo iz ust merodajnih osob, ministrov in drugih, pa se more tudi razvideti, da naša država ni za vse slučaje priklenena na Nemško, kakor bi to želeli Velikonemci, ampak, da si je Avstrija pri vsej zvezi z Nemčijo pridržala že proste ruke, posebno pa glede postopanja na Balkanu, in to nas navdaje z upanjem, da se mej Avstrijo in Rusijo vendar najde »modus

vivendi«; sicer pa ni bilo nikoli verjeti, da bi se Avstrija okupacije Bolgarske po Rusiji s tako silo protivila in Rusiji zarad tega vojno napovedala, kakor so to zahtevali v delegacij h Madjari in Poljaki.

Vse ondašnje ropotanje se je umaknolo treznejšemu predtarjanju in denes so tudi vroči Madjari prišli do tega, da javno govore, in celo v izvanrednem zasedanju delegacij, kako ljubijo mir in ne žele vojne z Rusko.

Trocarska zveza je sicer nekaj istinittega, ali vse kaže, da ni tako trdna, da ne bi bilo mogoče še drugih kombinacij. — Bismark nema v rokah ne Avstrije n. Rusije, in je mogoč, da se pred kako evropsko vojno trocarska zveza popolnoma zruši, ter da nastopijo vse druge zveze, od katerih je najgotovejša rusko-francoska, katero pa je vsak že takoj majhen politikar uže precej po zmagi Francovov po Nemcih leta 1870 slutil.

na 52½ milijona gold. Najnujnejše potrebe so bile proračunane na 24½ milijona gold. (od tega 1/2 milijona na vojno mornarico), od katere svote je bilo uže porabljeno 16½ mil. gold. Vlada zahteva tedaj potrditev za omenjenih 16½ mil. gold. in pooblastitev, da sme porabiti še 8½ mil. gold., dalje pooblastitev, da sme izdati še 28 mil. gold., ako se pokaže neobhodna potreba. — Avstrijska delegacija je soglasno sprejela nujnost te predloga ter jo brez razprave v pretres izročila proračunske odsek. Po seji se je ta odsek takoj sešel in bil je za poročevalca izvoljen Matuš. — V ogerskej delegaciji se je ta predloga izročila odsek štirih udov.

V proračunske odsek ogerske delegacije je 2. t. m. vojni minister pojasnila uže od poprej znana, ne zdi se nam treba ponavljati jih. Minister zunanjih zadev pa je na neko prašanje izjavil, da bolgarsko pršanje sicer ni že rešeno, da pa je stopilo v drugo vrsto ter je zgubilo nevarni značaj. To krajno prašanje in politično državno stanje ne dela zdaj splošne skrbí, ampak vesoljno evropsko stanje mej vzhodom in zahodom je tako negotovo, da so bile vse države primorane, vojno moč okrepiti. Miroljubnej konservativnej državnej politiki na ljubo se zgodí vse, kar je mogoče, da se država obvaruje strašne vojne šibe. Tudi danes državi ne preti neposredna vojna nevarnost. Nasvetovane naredbe imajo le ta namen, da se država brani. Minister naglaša, da se vojna najbolj odvrne s tem, da skupna država določno in enodušno pokaže svojo moč in požrtvovalnost za interes sploh žalelenega miru. Potem ste se sprejeli obe predlogi soglasno.

Ogersko-hrvatska regnikalna deputacija se je 2. t. m. brez vspeha razšla; v jezikovnem prašanju se ni mogla zdjediniti in daleč je še dan, ko se reši to in reško prašanje; to je gordonski voz, ki ga presečejo le veliki dogodki.

Vnanje dežele.

Bolgarsko prašanje. Iz Djurdjeva se 1. t. m. poroča v „Agence Havas“: V Ruščku so se 28. februarja zvečer porabili vsi vozovi za prevožnjo vojakov

PODLISTEK.

Družba sv. Mohora v tržaškej škofiji.

(Konec.)

Dekanija osapska se je tudi povzgnola od 33 na 48, tedaj je pridobilo 15 udov več; nekaj je uže, pa vendar premoalo za dekanijo z 7000judmi. Od novih župnikov osapskega in predloškega pričakujemo mnogo dobrega za družbo in ljudstvo, da bode prihodnji v večjem številu zastopano. Ospo povzdignilo se je za 4, na 16, Predloka pa od 16 na 21 udov, tedaj jih je 5 več pristopilo. Na novo so prišle tudi Plavije s 7 udii; Kubed izgubil je od svojih štirih jednega in star je ostal Tinjan z jednim; gotovo visoko gori na hribu je, tedaj je velika burja in ni čuda, ako pomeče vse v dolino in nič na vrhu ne ostane, da bi se kje za kako stvar ujelo. Ali je pa morebiti tudi kak drug urok? — Ker ima Ospo blizu 1000 prebivalcev, Predloka skoraj 3000, Kubed nad 1000, tako tudi Plavije, in Tinjan nad 500, vidimo, da nikakor ni število Mohorjanov, kakor bi moralo biti in da bi moralo marsikatero župnijo presegati. Prihodnjič mislim, da bodo domači poverjenike lehkoh drugače pohvalili.

Dekanija Pazin-Pičan pomakula se je z svojimi udi za štiri naprej, na 28.

Pazin sam je dal dva več od prej, da jih je bilo 9 vseh skupaj, v drugih duhovnjah pa je šlo število od 17 navzgor na 19. Premalo, ker je v Pazinu in okolici nad sto omikanih Slovencev. — Zakaj se v imenu ne loči dekanija Pazin od pičanske?

Saj so še manjše dekanije, kakor je v Buzet-u ali sv. Godharska med ogrskimi Slovenci, in vendar stoje same.

Potem bi imela pazinska dekanija svojega poverjenika in pičanska tudi svojega, kar bi bilo mnogo lažje za ude in poverjenike same. Ne bi bilo tako treba nabirati iz Pazina poverjeniku udov notri gori pod Učko, ampak bi to prevzel pičanski poverjenik, kateremu bi bilo to mnogo bolj prikladno. Taka namera je menda popolnem opravičena, ker bi tako vsak poverjenik ložje delal v svojem kraju. Mislim, da bode v prihodnjem imeniku razdeljeno uže tako, da bodo k pičanski dekaniji prištete duhovnije Pičan, Gračišče, Lindar, Borut, Cerovlje, Novake, Zareč, Gologorica, Sv. Ivanc in Krbune; in morebiti se zaleti kak ud tudi še iz keršanske dekanije. Pazin pa bi morebiti tudi kaj več udov skoraj dobil, ker je vendar tudi kaj uradnikov doli slovenskih med sto Slovenc, tudi železnični čuvaji so večji del Slovenc, in teh bi se gotovo tudi kdo oglasil.

Dekanija piranska povzdignila se je minolo leto z svojimi udi do 19, tedaj imela 7 več od prejšnjega leta. Zato imajo

posebno Korte (Dvor) pohvaljno biti omenjene z svojimi 16 udi — 7 jih je toraj več kakor poprej.

Kastelvenere je pa ostal s 3 udi, kar je pa gotovo premalo za duhovnijo z blizu 1000 ljudmi in ležeče prav ob Dragonji, tedaj na hrvatsko-slovenski meji.

Dekanija tržaška imela je vseh udov skupaj 536, za 9 udov se je tedaj število pomnožilo. Zato ima v prvi vrsti zaslugo Trst sam z svojimi 300 udi, ko je prejšnje leto imelo samo 271. Večje število udov je bilo tudi pri Sv. Ivan-u (vseh 48, več tedaj 1) in Skedenj tudi z vsemi udi 48, tedaj več 6. — Zmanjšalo se je pa število udov v Rojani na 67, tedaj za 16 manje, kakor pa prejšnje leto. Žalibog, Rojan hodi uže dolgo časa rakovo pot, ker uže leta 1879 je bilo v župniji rojanski vseh Mohorjanov 121 udov; potem pa je število vedno padalo. Morebiti je začelo vplivati tudi na manjše ali večje število udov to, ker se laški ali bolje polaščeni živelj in z njim jezik laški vedno bolj iz mesta proti prej še popolnoma slovenskim vasem pomika; ali so morebiti krive temu tudi laške šole; skoraj gotovo je tudi to, ker otroci se v njih odstujejo in tujega duha navzamejo. In potem pridejo še pevci rojanski z svojimi laškimi kori, s katerimi si niti za pol krajarja ne bodo koristili vsi skupaj ne. Nekdaj so imeli Rojanci čitalnico, pevsko družbo in še so mogli podpirati družbo sv. Mohora, sedaj pa nemajo niti jednega niti druzega, pa

še jim nenasili laški moloh vse poje, da jim bore goldinarček za družbo sv. Mohora ne ostane. Če se na bolje ne obrne, bode kmalu jela pojemati družba sv. Mohora, če tudi ima ime njih cerkvenega pomočnika sv. Mohora. Če ne bodo Rojanci častili svojega pomočnika in priprošnjika koga pač bodo potlej še?

Zupnija sv. Jakob izgubila je tudi od svojih 27 udov jednega.

Pomislimo, da ima sv. Jakob nad 18.000 prebivalcev in nad polovico teh je Slovencev, pričakovati bi pač bilo, da bi bilo število Mohorjanov mnogo večje. Koliko jih je v župniji sv. Jakoba, kateri bi lahko tu in tam priporočili družbo in ko bi vsaki storil svojo dolžnost in tej zadevi, gotovo bi bilo več udov, kakor pa samo 37. Pa še to leže nazaj; nekdaj je bilo tudi tukaj več družbenikov, tako se pa sedaj vidi, da ni posebnega zanimanja zato. Če primerjam župnijo sv. Jakoba z številom udov v drugih duhovnjah, kjer imajo normalno število, razvidimo, da bi imel sv. Jakob imeti radi različnih okoliščin in radi raznih potežkoč nad 200 udov sam, kar pa bi še bilo vedno premalo za toliko župnijo. Tudi znajo tukaj bolj in mnogi brati, kateri zunaj na deželi ne. Zato moramo misliti, da manjka prav tukaj prave delavnosti in pridnosti za družbo sv. Mohora.

Ne samo, kar veleva mu stan, Kar more, to mož je storiti dolžan* pravi Gregorčič in tukaj posebno veljajo besebe pesnikovo.

v Silistrijo, kjer se je posadka izjavila zoper vlado. Posadki iz Varne in Šumlje ste tudi na potu v Silistrijo. — Iz Sredca se poroča 1. t. m.: V raznih podunavskih pokrajinih se je oklical obsedni stan. — Turški poslanec Riza Bej je 1. t. m. prišel v Sredec, z njim je dospel tja tudi Grekov. — Petersburški dopisnik v "Daily News" je imel pogovor z grofom Ignatijevim, ki mu je neki rekel, da bolgarsko pršanje nema tacih težav, kakor se sploh misli, ono se reši samo ob sebi, da še zunanjega vmešanja treba ne bode. Gleda razmer mej Nemčijo in Francosko pa je grof izrekel svoje prepričanje, da bi Rusija ne mogla dovoliti uničenja Francoske. Rusija je to napako storila v letu 1871 in nastopek tega je bila berolinska pogoda.

Iz Sredca se 2. t. m. poroča: Ne-katerim ubežnim častnikom i njih pristašem se je posrečilo, pridobiti na svojo stran posadko v Silistriji in zasesti trdnjava. Vlada je poslala tja vojake, da trdnjava zapró. — Iz Bukreša 2. t. m.: Tukaj je počil glas, da se je sedem posadk, mej temi Lom-Palanka, Šumlja in Plevna izjavilo zoper vlado.

V "Agence Havas" se od 2. t. m. dalje poroča: Misli se, da so uporniki zvezo mej Varno, Šumljo in Sredecem pretrgali. Nicer pa utegneti posadki iz Šumlje in Varne jutri priti pred Silistrijo, v katerej je 900 mož posadke, z rezervniki pa 3000 mož. Govori se tudi, da se Šumlja utegne pridružiti upornikom, Varna pa še odlaša. Skoraj gotovo se upor razširi.

Iz Sredca se v "Reuters Bureau" poroča, da se bolgarska vlada pogaja za zajem, ki bi znašal 25 mil. frankov. Ko dobita zajem, potem pa sklice sobranje, da to dovoli vladi še 50 milijonov frankov, ali morebiti še več na posodo vzeti. Pri sedanjih nemirih v Bolgariji bude to tako teško.

Poročila od 3. t. m.: "Agence Havas" poroča iz Bolgarije: Posadka iz Silistrije je zasedla pot pred trdnjavo, da ubrani posadkoma iz Ruščuka in Šumlje vhod v trdnjavo. Obe vojski si stojite nasproti; doslej se boj ni pričel. Glas je počil, da je vstal upor tudi v Tatar-Bazardčiku. Zarad previdnosti zbira rumunska vlada vojake na meji, tako tudi turška vlada na rumejski meji. — Poročilo iz Bukreša v "Agence Havas": Upor v Silistriji je bil zadušen. Polkni poveljnik Kristev je bil usmrten, nekateri trdje, da so ga usmrtili lastni njegovi vojaki, drugi pa, da so to storili vojaki iz Šumlje. Ko je posadka zapustila Ruščuk, vstal je tukaj upor. V Djurdjevem se sliši streljanje; od jutra so vse zveze pretrgane. Glavarji upornikov v Silistriji so prišli čez Donavo, rumunske gospose so jih razrožile. Upor v Silistriji je imel le ta namen, da se posadka iz Ruščuka odtegne in ta mnogo važniša trdnjava zasede. Vest, da se je sedem posadk uprl, ni se potrdila, Kreftova so umorili bolgarski vojaki. Zdi se, da je upor v Ruščku veliko nevarniši.

V Ruščku ostala posadka je razdrojena v dve stranki; uporniki so se umaknoli v vojašnice, kjer jih napadajo vladi zvesti vojaki. Priporoveduje se, da je mnogo mrtvih.

Tudi Barkovlje so izgubile od prejšnjih 40 udov 3. Tako vidimo jasno, da se na vseh straneh krči število Mohorjanov in da povsod v okolici leže število nazaj.

Dekanija tomajska imela je 216 udov, tedaj 10 manj od prej, kar ni hvalevredno. V Tomaji samem naraslo je število na 33; sta tedaj 2 ude več kakor pa prejšnje leto, moral pa bi imeti Tomaj veliko večje število udov v primeni s prebivalci. — Rokovo pot so nastopile duhovnije: Dutovlje, kjer so manjkali od 18 udov 4, Koprivna je izgubila od 10 polovico, Sežana od 64 štiri, v Štorjah pa so zlezli celo od 6 na 2, na Repnem taboru od 20 na 19, v Kazlah od 15 na 10. — Poskočilo pa je število v Skopem za 5, skupaj 17 udov, v Povirji za 2, skupaj 45. Avber pridobil si je 3 ude, skupaj 11. Res je, da je bila nekam slaba letina in da je toča nekaj potolkla, ali napačno bi sodil, kendar bi samo tega uzroka iskal za odpad od družbe.

Ker prav sedaj, ko se nabirajo udje za družbo, manjka duhovnih pastirjev v Štorjah in Koprivi, naj pažijo sosedje, katerim so oni kraji izročeni, da bi se prihodnjič ne odlikovali z svojo nenavzočnostjo, drugače bi znali za kaj tacega biti odgovorni dotedeni.

Nazadnje so še razne druge dekanije z 15 udi, katere pa spadajo prav za prav pod pičansko dekanijo, zato bodo prihodnjič Boljun, Paz in Vranjo tam doliskali.

vih in ranjenih. Ruščuk je zaprt. — Drugo poročilo iz Bukreša: V Ruščku je zoper red; vodji upornikov so bili ranjeni in zaprti.

Promembra ruske politike. V "Agence Havas" se iz Madrida poroča, da je ruska vlada naznanila svojim poslancem, da je stopila iz trocarske zveze in da bo vprighthodne postopala popolnoma samostojno. — Ta vest je sumljiva in če je resnična, potem velika vojna ne izostane.

Papežu so 2. t. m. kardinali izročili adreso, papež je odgovoril: "Ko sem sedel na papežev prestol, prestrail sem se pred težavami, v katerih se je nahajal papežev prestol in papežev stanje v Rimu. Danes pa sem okrepan, ko mislim na nadčloveško moč papeštva. Edina blagost sveta je naslonjena na dobrodelno poslanstvo papeštva. Jaz bom še dalje zahteval neodvisnost in varnost papeževega prestola. Ako papeštvo doseže zoper svojo neodvisnost, pred vsem bi pridobila Italija, katera mu ima hvalo vedeti za največjo svojo slavo.

Italijanski kralj je zoper Depretisu naročil, naj sestavi ministerstvo, ker se je pokazalo, da v Italiji ni druga mož, kateremu bi to mogoče bilo, ni pa še znano, ali Depretis prevzame to naročilo. Italijani še vedno nemajo ministerstva. Poslanske zbornice načelnik Biancheri in senator Farini sta odbila naročila, naj sestavita ministerstvo. Saracco in Rudini se o tej stvari še pogajata.

Nemški državnizbor je zadnjem četrtek odprl Bötticher v cesarjevem imenu. Prestolni govor navaja predloge, ki se podadé državnemu zboru v razpravo in so večinoma socijalnega značaja; posebno pa naglaša, da cesar pričakuje, da zbor naglo, radovoljno in enodušno pritrdi predlogam, ki ojačajo državno vojno moč. O zunanjih zadevah pravi prestolni govor: Razmere nemške države s zunanjimi vladami so še danes tiste, kakor so bile, ko se je prejšnji državn zbor odprl. Na cesarjev ukaz imam izreči cesarjevo zadovoljnost, da so papeževe izjave potrdile papeževu dobrohotnost za Nemčijo in nje notranji mir. Cesarjeva zunanja politika vedno za to dela, da se mir z vsemi državami, vlasti z našimi sosedji, ohrani in utrdi.

V angleški spodnej zbornicici je 2. t. m. odgovoril Ferguson na neko pršanje, da nekoliko točk gledé avganske meje od Zulfikarja dalje še ni rešenih in da o tej stvari dogovori še trajajo. Dotičnih spisov zdaj še ne more predložiti.

V mestu Cagliari je 28. februarja vstala rabuka, ker je poljedelska kreditna banka ustavila plačila. Tja poslane vojake je ljudstvo kamenovalo, vojaki pa so strelali; na obeh straneh je več ranjenih.

Iz Zanzibarja se brzojavlja 2. t. m.: Domačini dežele Mozambik so se uprli po odhodu portugalskih ladij in vojakov, napadli Tunji, razrušili več hiš domačinov in Angležev, tudi mesto Mozambik je v nevarnosti. Angleški konzul je po-

Videli smo do sedaj razvoj družbe sv. Mohora; sedaj pa še malo premislimo, kaj in kako bi bilo storiti, da bi jo mogli še bolj razširiti in utrditi v tržaški škofiji.

Prvič naj se razdeli v Istri poverjeništvu za Pazin posebe in drugi poverjenik naj bode v dekaniji Pičan; tako boda dva poverjenika, njima bude delo lažje in bolj prikladno, ker ne bode treba samo jednemu skrbeti za vso srednjo Istro.

Drugič razdeli naj se v Trstu nabiranje udov med več poverjenikov, ne pa, kakor do sedaj, da bi samo jeden vse mestno oskrboval. Gotovo bi bilo število udov mnogo večje, ako bi bilo več poverjenikov in sicer v vsaki župniji ali fari po jeden. V Trstu so štiri popolnoma mestne fare in sv. Jakoba na pol, tedaj naj bi imela vsaka župnija ali fara svojega poverjenika za družbo sv. Mohora.

Pet poverjenikov gotovo lahko več stori, kakor pa samo jeden; in vsak poverjenik bode lahko v svoji župniji ali fari priporočal družbo, sploh delal v svojem kraju za njo, kolikor bi mu bilo mogoče. To gospodov ne bi toliko obtežilo, kakor pa sedaj samo jednega, ki velkokrat mora pretekat vse mesto, predno kakega uduvjame. V Ljubljani imajo tri župnije vsaka svojega poverjenika, ako bi bilo tudi v Trstu tako, gotovo bi mnogo kristolito družbi in za ljudi bi bilo tudi bolj pripravno, ker bi jim ne bilo treba daleč hoditi iskat poverjenika, ampak bi lahko

klical korveto "Turquise" za varstvo Angležev.

Afganski emir je svojim podanikom izdal proglaš, naj se pripravijo za sveto vojno. Dečki od osem do osemnajst let se morajo vsak dan vaditi v orožji, možje nad osemnajst let pa v vojsko stopiti.

D O P I S I .

Iz Škrbine, 24. februarja. Kakor je bilo objavljeno že lansko leto v cenznej Edinosti št. 77, prišel je k nam rešitelj, ki je mnogo let rabljeni cerkveno orodje "orglie" potisnol v kot. Ono orodje ni izvrsto, vendar je za cerkev pristojnejše, nego zdaj rabljeni instrument, kateremu našinci pravijo "lajna", ki se po bistvu od nje vendar razločuje. Tak instrument nameščuje orglie? O ironija! Ko se je uvel oni instrument v našo veličastno cerkev, temkovalo je nad 50 pevcev in pevkinj, a kmali so uvideli, da iz te moke ne bode kruha ter opustili petje tako, da je ostalo le malo sibkih pevskih moči, kateri niso kos vzvišene nalogi.

Ker smo dobili izvrstnega organista, zmisli so se nekateri naši poglavarji in starešinstvo je sklenolo in se pogodilo za nakup novih orgelj, ki bodo stale 1500 gld.

Vsled §. 76. občinskega reda morali bi biti vprašani tudi drugi sosedje in privoliti v to tri četrtnine davkoplačevalcev kakor tudi vsled §. 81. bi se moral razglasiti oni starešinstveni sklep.

Našemu občinskemu glavarju pa se ni modro zdelo, vprašati občinarje onega privoljenja, tudi ne razglasiti starešinstvenega sklepa v svesti si, da kar sklenejo dvanašteri, temu se morajo drugi pokoriti. Srečni soseščani pod tako modrim gospodstvom. Precej po tem sklepu so začele se "reštanče" tako siloma tirjati, da je dne 12. februarja nezaslišana množina kotičev dobila mireno počitek v županovem hramu, kjer zelenec smehljaje obdaja pogrešano kuhinjsko opravo. Naš g. župan ima postavo, da sme vzeti kotič tudi takemu dolžniku, kojem županstvo enako svoto dolguje i z rubežem pobirati ženitvanjsko takso, kolikokrat se kdogni, vse to na čuden način.

Oblažena omika i gospodstvo!

Lacrima.

Pod Čavnom, dne 1. marca. — (Izv. dop.) — Draga Edinost, pisala si, kako veselo sti se radovali minoli pust "Bralni društvi" v Batujah in Selu ter hvalila njih nedolžno veselje. Da bi pa ne mislili tvoji čestiti čitatelji, da živimo tu veseli brez ovir za napredek našega naroda, dovoli prostorček, da razjasnim in potozim Tebi in tvojim čestitim bralecem, kakšne sramotne zavire delajo društvo in oni, kateri bi morali biti, skoraj bi rekli, etev društvo. Pustimo surovost fantov Selskih, ker ti so le pomilovanja vredni, kajti trije so jih tako globoko v blato zapeljali, da si prav težko izmijejo ono nečast, kojo so si zadobili. Vendar imam upanje, da se kedaj povrnejo na pravo pot, po katerej se pride do lepega vede-

nja in nrvnega živnja. Ponuja jim pa tudi namreč društvo mnogo lepše veselice, kakor so fantovski plesi, ki jim ne dajo nič druzega, nego priložnost do pretegov in preklinjevanja, da tu pokažejo surova dejana ter da s tem še druge pohujšajo; a pustimo to, ker ako bi hotel natanko opisati, gotovo bi napolnil vse tvoje predale. Žalibog, da ni samo v Selu tako, temuč, kakor slišim, zanesla se je ta načeljiva bolezen tudi v bližnje Batuje, katera se poprijemlje celo možakov. Kako to? Batuje in Selu le deset minut ena od druge oddaljeni občini imati vsaka svoje društvo. Razloček med društvoma je ta, da v Selu so sami možaki, v Batujah pa večina mladeničev vpisanih v društvo. Fantje v Batujah, ki niso v društvu, koji bi pa lahko bili, zvedeli so, da bralno društvo v Selu priredi plesno zabavo zadnjo nedeljo pusta. Vedoč, da se te ne smejo udeležiti, hajd na noge in si umislijo najeti nekega skripača, za kar so jih krčmar Slamič, njegova žena in Selski fantje še bolj navdušili. Oho! — Ko je bilo vse dogovorjeno, nastalo je drugo pršanje: dobimo li dovoljenje od obč. zastopstva. No tudi za to ni bilo treba dosti prositi, kajti g. "capovila" je vedel, da je tudi njegov sin v onej čudnej "družbi", ki je imela namen nasprotovati zabavi bralnega društva v Selu, kajti ko je šlo bralno društvo iz Batuj v Selu, smiljal se je "capovila" kaj porogljivo za njim, zato je kaj izreklo svojo oblast. Rečeno, dogovorjeno, tudi storjeno. Hitro po službi božji oglasi se godec, ali plesalcev malo, plesalk še manj. Ostali so tedaj batujski velikani sami in še par izvoljenih iz Sel, kateri so jim bili zagotovili pomoč. Med plesom in krikom je bilo slišati eviva . . . češ, da s tem najbolj razčalimo društvo. Kar je bilo boljega, šlo je v Selu.

Opustila so jih celo dekleta, kajti one so bolje vedele kot oni, da društvena zabava je mnogo lepša od njihove. Tako se jim ni posrečil njih namen. Društvo se je v najlepšem veselji zabavljalo, radovalo in plesalo. — A, čujte, kakšen imeniten ples je imela pa ona "klapa"! Privrelo je, kakor po navadi, staro in mlado gledat. Ker pa ni bilo plesalcev, kakor zgoraj rečeno, pustilo se je vsakemu plesat, da je le "šestko" pokazal. Tako se je dovolilo za denar plesati takim otrokom, ki so komaj ljudsko šolo dokončali, ki so, skoraj bi rekli, ves teden lačni in ob nedeljah pa nemajo kaj prigrizniti. Zraven so pa bile tudi deklice iste starosti. Kaj ni to sramotno pohujšanje, ki vede do nemoralnega živnja? Kje sliši mladina največ pohujšljivih besed, kot pri takih javnih plesih? Kaj se ne pravi to podirati onih lepih naukov, katere se je mladina celih osem let v šoli z velikim trudom učila. Kdo je pa vsemu temu kriv in komu se ima to pripisati? Nobenemu drugemu, kakor vam, g. "capovila" in vašim gg. obč. odbornikom. Prašam vas, imate vi tako dovoljenje od sl. županstva, da dovolite javne plese, kendar vam je ljubo in drago? Ste li pozabili na oni pretepi, ko je bil prav pri zadnjem takem plesu (na zahv. nedeljo)? veste, koliko kletvine in drugih pohujšljivih besed je bilo, kar so vse videli in slišali otroci? A čudom

da ne bodo tiskane v tako velike oblike kakor so letošnje "Šmarnice", ampak v manjšej, n. pr. kakor je bila molitvena knjiga izdana l. 1881. od Bartola prijetna; kar je nabožnih knjig namenjenih za rabo v cerkvi večjih, so jako nepriljene.

Petič bi svetovali tudi družbi, naj naprosi pisatelja "Pravnika", dr. Tavčarja, naj bi dodal na konci svoje knjige vse one za Slovence važne zakone, s katerimi je njim zagotovljena(?) enakopravnost, dalje tudi jednake razglase ministrov, kar se tičejo rabe slovenskega jezika v uradih, in take razglase se številko in datum-om, da bi jih lahko človek kedaj rabil in se na nje sklicaval.

Sestič bi svetovali družbi sv. Mohora, naj bi pri sestavljeni imeniku opustila posameznim udom vse nepotrebne izraze in pritikline, kar je začelo prav hobotno poganjati na Dolenjskem. Kaj briga koga, s kom si ta ali oni knjige deli, se je li zapisal v družbo z očetom, s ženo, s hlapcem, sinom itd. Mislim, da će se v hiši zapiše oče, da lahko knjige vse beró, in ni tega treba pisati tudi v imenik. To sme družba sv. Mohora brez vsake škode odpraviti.

Nazadnje pa želim vsem poverjenikom delavnost, vstrajnost, požrtvovalnost in pridnost pri nabiranji družnikov, ker

"Ne samo, kar veleva mu stan, Kar more, to mož je storiti dolžan".

A. B.

se je čuditi, da ste sedaj g. „capovila“ tako navdušen za javne plese. Se li še spominjate, ko ste prišli pred sedmimi leti vi g. „capovila“ in gg. France Koron, Marko Vitrih, Janez Lipovž in Jožef Kruščič v Selo k občinski seji, kjer se je govorilo radi dovoljenja javnih plesov, kako ste bili vsi odločno proti tem? Ste li pozabili na to? Zares lepo skrbite za blagost svojih soobčanov!

Da ste razumen in unet za občeno blagost, podpirali bi bralna društva, ne pa pohujšljivih javnih plesov. Prosim vas pa, oprostite mi, ako sem prehud, ker zdi se mi, da me veže in tirja neka sveta dolžnost, vas tu javno pokarati, kajti smili se mi uboga nježna mladina, ko ne bi hodila po pravem potu svojega življenja. Ako se vam pa zdi, da nisem resnice pisal, prosim, odgovorite, vam pa dokažem.

Domače vesti.

Cesarjev dar. Cesar je občini v Ročinj iz lastnega premoženja podaril 200 gld. za popravo cerkve.

Odlčni gosti. Sinoč je dospel z Lloydovim parnikom „Carlotta“ iz Pulja nadvojvoda Rajner s soprogo in spremstvom ter se podal peš v „Hotel Delorme“, kjer se je nastanil.

Imenovanja. Za poštne praktikante v tržaškem poštнем okraju so bili imenovani: Fran Dollenz, Alfons Schlechter, Jonas Edelstein, Josip Bezug, Bonomo Rizzi, Mihail Bonetta, Josip Strukelj, Anton Mozetič, Josip Tuliach, Jakob Belec, Peter Spazzapan, Kajetan Amodeo.

Himen. Gospod dr. Mahkovec Anton, c. k. policijski komisar, vrl naš rodoljub, poročil se je 20. p. m. v Rudolfovem z gospicico Olgo Razpet, hčerjo ondotnega c. k. okrajnega zdravnika, znanega rodoljuba, rodoma Postonjčana in tam mnogo let poslujočega okr. zdravnika. — Naše prešrečne čestitke in vošila za srečo mladim poročencem!

Zupniški izpit so te dni pri trž. škof ordinarijatu napravili: č. gg. Dragotin Miklavčič, duh. pomočnik v Trstu, Martin Prenc, žup. upravitej v sv. Ivancu in Mijo Laginja, kaplan v Zvoneču.

Iz Tolmina nam pišejo dne 2. t. m.: Pri volitvi cestnega odbora tominskega dne 1. marca bili so izvoljeni gosp. Josip Devetak načelnikom, gg. Matevž Kadenar, župan v Breginji, Josip Krajnc, župan v Dreženci, Janez Medveš, župan na Livku, Janez Kunc, župan na Libušnjem, Franc Brišar, župan na Grahovem in Janez Mrak, župan na Ponikvah, odbornikom. Kot največji davkoplakevalec je v odboru gosp. Ignacij Kovačič, deželni poslanec pri Sv. Luciji. Volitev je vodil deželni poslanec gosp. Janez pl. Gasser. Volilno pravico imelo je 75 volilcev 14 občin tega okraja. Oddanah je bilo 48 glasov; glasovanja se niso hoteli udeležiti volilci 4 županji. Po volitvi bilo je vse veselo, posebno ker se je vse enoglasno vršilo. Svirala je tudi domača godba.

Potrjena volitev. Trgovinski minister je potrdil volitev barona Ritter Zahony za načelnika goriške trgovinske zbornice in Ivana Paternolli za njegovega namestnika.

Prodaja tobaka in kolekov na debelo se otira. Dotične ponudbe se 10. t. m. rešijo v pisarnici c. k. višjega finančnega svetovalca in vodje glavnega carinskega urada v Trstu.

Tržaški mestni svet je imel 2. t. m. sejo. Po prečitanju in potrditvi zapisnika zadnje seje je župan naznani, da je dejelno namestništvo ustavilo izvršitev sklepa v zadnjej seji, po katerem bi moral imeti vlastnik vsake zaloge vina, namenjenega za izvoženje, v založnici enega uradnika in enega čuvaja mestnega užitninskega ureda v svojej založnici na lastne njegove troške. Prečitala se je o tej stvari tudi neka vloga udeležencev, katera je povzročila daljšo razpravo. Nazadnje se je sprejel nasvet svetovalca Venture, da se ta stvar izroči mestnemu starešinstvu, da se o njej posvetuje. Potem se je vršila nova volitev v mestno starešinstvo. Izvoljeni so bili: dr. Dompieri, dr. Geiringer, dr. M. Luzzatto, R. Luzzatto, dr. Pervanoglù, dr. Pittieri, A. Rascovich, Ventura, Vierthaler in dr. Piccoli; za namestnike pa: Burgstaller, Mauroner, dr. Nobile, Righetti in dr. Brunner. — Na predlog mestnega starešinstva se je potem za mejnaročni zdravstveni shod na Dunaju dovolilo 2000 gld., volitev obeh poslancev za ta shod pa se izvrši v prihodnej seji. Na to se je unela daljša razprava o predlogi, naj se mestni svet potegne za spomenico, katero je vložila „Assicurazioni generali“ in uprava gostilne „de la Ville“ gledé tega, da dr-

zava ne napravi poslopj na morskom bregu pred mestom i se sprejel predlog, naj se ta spomenica podpira. Nazadnje se je prečitala še obširna vloga društva Tramway za dovolitev novih prog v sled tega, ker se promet na obrežji Grumula vsled zvezne hrpeljske z južno železnico mora ustaviti. Po prečitanji te vloge se je seja odložila.

Za črno vojsko zapisnik je izložen do 14. t. m. na mestnem magistratu, kder ga more vsakdo pogledati in se slučajno privzati.

Nemško gledališče. Igralcu pogorelega nemškega gledališča v Ljubljani začeno nočjo vrsto predstav v gledališču „Armonia“. Nadejati se jim je dobrega vspaha, kajti naše občinstvo jim je uže naklonjeno radi nesreče, koja jih je v Ljubljani zadela.

Pro Patria, avstrijsko-italijansko društvo, katero se je pred dvema letoma ustanovilo v Trstu, je z 3. dnevom t. m. prenehalo živeti. To društvo je bilo ustanovljeno za širjenje avstrijske ideje v Trstu in je v pričetku imelo do 400 udov, potem je pa to število opadlo na tako pičlo, in od tistih, kateri so še bili, plačala je le ena tretjina društvenino. Imelo je mej svojimi člani tudi Slovence, kateri edini so mu bili do zadnjega zdihljaja verni in ga denarno podpirali, ali vse zastonj! — Filialka „Pro Patria“ za širjenje italijanske kulture in italijanskega duha v Trstu steje nad več tišoč udov; društvo „Pro Patria“ za širitev avstrijskega dela v Trstu pa je moralno umrli! Res žalostne razmere. Kakor se sliši, to društvo je ostalo še na stanovanju dolžno in postrežeka ni moglo plačati — pa se je visoka vluda obvezala vse poravnati. Pričakuje se tudi službena oglašitev razpada tega društva.

Požar na Kontovelu. Dne 22. februarja ob 10. uri zvečer je pogorela Puntarju Jakobu, posestniku na Kontovelu hiša, vse pohištvo, seno itd.; škoda je do blizu 1000 gld., gotovo dosti za ubozega kmeta. Uzrok požara je nekda slabo zidan dimnik. — Uboga družina je zdaj brez vsakega podstrešja, in ker hiša ni bila niti zavarovana, bil je oče primorani na magistrat, da bi mu dali nekaj podporo, kakor navadno dajejo v takih slučajih, ali tam so ga poslali k Nabergou. Prašamo one uradnike: alije Nabergou davke pobiral, da ž njimi plačuje pojedeče, — kakoršenje je plačaval magistrat in kateri zdaj en masse sedé v zaporu?! — V hiši obešenega bi se pač ne smelo govoriti o vrvi, in žalostno zadosti, da sneži lahonski magistratovi uradniki na tak surov, protivavstrijsko-lahonski način izraziti svoje mržnje. Rodo- in človekoljube pa prosimo, da ubozega Puntarja družino po mogočnosti podpirajo, vsak krajev podarjen iz dobrega namena, je več vreden, kakor vsi cikorjaški groši.

Požar na Nanosu. Na Nanosu gori uže tri dni, vnela se je trava in pa grmovje vrhu hriba pri Sv. Jeronimu.

Tržaške novosti:

Zbolel je na ulici Solitario 76. letni Anton Orehkar iz Trsta ter se zgrudil na tlak. Prenesli so ga v javno bolnico.

Maščevanje. Ivan Furlan je polil na ulici svojo bivšo ljubico Virginijo Davanzo se žepleno kislino po obrazu in po rokah, ker se mu je izneverila. Sirota je moralna v bolnico, Furlan pa se je sam objavil gospoksi.

Samomori. Bivši trgovec Anton Paladino, stanujoč v ulici del Moro št. 2. se je ustrelil 1. t. m. dopoludne v glavo in se zadel smrtno. Uzrok mu je bil menda slabo denarno stanje, faliral je bil namreč te dni, in ko je komisija prišla da vse zapečati, šel je v pisarno poleg prodajalnice in se tam ustrelil skoro v očigled sodn. komisije. — Trije samomori v enem dnevu. Še niso odnesli Palladiniju, že se je čulo, da si je trgovec, človek ki je imel dobro trgovino, Matej Stalic, rodoma iz Železnikov v sredo opoluđne prerezal vrat z brivno britvijo; mož je bil uže 63 let star, jako miren, reden človek in vse se čudi, da je prišel tako daleč. Uzroki so neznani; morda kaka velika zguba ali druga zadrega; danes se mož še bori s smrtjo.

Baš isti dan in isto uro se je z revolverjem ustrelil 40 letni trgovec z lesenskim blagom, Anton Šterbenk, rodoma Slovenec in posestnik hiše v Trstu. Šel je zjutraj na videz vesel v bošket, ali čez par ur so ga prinesli uže mrtvega v mesto. Uzrok smrti utegne biti borsna igra.

Isti dan proti večeru je ležal nek kmet, menda natakar iz Trsta, na železničnem tiru blizu Trsta in ko je pridrhal vlak, ga je vlakovo kolesje na koščeku raztrgalo.

— Ne ve se pa, ali je mož sam tako

legel, ali pa ga je kak zločinec poprej ubil in na tir položil. Najbrže pa je samomor. — Kakor se vidi, se v brižnih časih množe samomori, in ako se jih je na Dunaju v enem dnevu usmrtilo 6, so se v Trstu v dveh dnih usmrtili štiri in je Trst razmerno tudi ta pot prekosil Dunaj. Sad surovega materializma!

Pokus s samomorom. Neka 21-letna Tekla Befelder iz Strasburga, stanujoča v ulici delle Beccarie štev. 12, je pila pred sisočnem neko tekočino, v katerej je bil fosfor. Ker je bila pomoč blizu, so ji dali protistrip in ozdravila je še tisti večer.

Policijsko. Skozi odprtjo okno krojašnice v ulici Fabbri št. 8. je vlezel nek tat, med tem ko sta na ulici dva njegova druga stražila. Ravno sta sprejela iz sobe ukradeno obleko in eno odejo, ko jih je zasačila ravno mimogreča straža. Popustili so ukradene predmete in pobegnoli.

— Kočijažu Valentiu A. je odnesel nek dober pajdaš novčarko z 30 gld. denarja in se do danes še ni povratil.

Sodnisko. 1. t. m. sta bila obsojena zloglasna Angelij Gandolo, težak in Jakob Postota, kamnosek radi tativne, prvi na 18 in drugi na 14 mesečev težke ječe; Josip Počkaj iz Voloske pa je dobil 3 meseca strogega zapora radi javnih izgrevov in ker se je povratil v Trst, od kodar je bil uže sodniško odpravljen.

Vjetra ptica. 12. novembra p. l. so obsodili porotniki v Bresciji urarja Gust. Adolfa Gerinan iz Trsta „in contumaciam“ na 5 let ječe radi tativne in izneverjenja, toda zviti tat se je vedel do danes skriti. V sredo zvečer pa ga je zasačila policija na Dunaju ter ga spravila v varno zavetje. Tudi temešvarska policija ga je iskala, kajti tamo je ukradel leta 1884 urarju Thaller mnogo dragocenosti in potem odnesel pete. Ptiček bo tedaj nekaj let dobro preskrben.

Razpisana je služba občinskega tajnika v Pazinu s plačo letnih f. 700. — Dotični mora biti več občinskih poslov in mora znati hrvatsko, italijansko in nemško.

Narodni list v Zadru slavil je 1. t. m. 25-letnico. Mnogo je koristil narodnej stvari v Dalmaciji. — Bog blagoslov tudi v bodoče njega vrlo delovanje!

Nova knjižica: Štiri povesti za slovensko ljudstvo. Spisal Radoslav J. — I. Nagla beseda. II. Tujčeva osveta. III. Gospod Grahar. IV. List papirja. Ljubljana 1887. Založil in prodaja Anton Turk, knjigovec. Tisk Blaznikovih naslednikov 80 82 str. Cena 20 kr, po pošti 25 kr. Priporočamo knjižico našemu bralnemu občinstvu.

Za Erjavčev spominek in ustanovo nabralo se je dosedaj uže 1194 gl. 68 kr.: Jutre bode velika beseda v gorškej čitalnici v isti namen in se je nadejati, da bode ta beseda mnogo ljudstva iz vsega Primorskega privabilna v Gorico.

Dijaška kuhinja. V Edinosti lanskega leta br. 54 se je poročalo, da je po dokončanem šolskem letu od lanskih dohodkov za dijaško kuhinjo ostalo še: 187 gld. in 30 nov. V tekočem šolskem letu so do sedaj darovali: P. n. gg. Hrovatin sen. 15 gl., Hrovatin jun. 5 gl., Fabris 10 gl., Dragovina 30 gl., Jesenko 12 gl., Legat J. 10 gl., Legat E. 1 gl., Glaser 5 gl., Warto 6 gl., Fr. Černe 5 gl., Jan. Koman 8 gl., Sust 14 gl., Truden 8 gl., Mankoč 6 gl., Gomilšak 5 gl., Šabee 20 gl., Kališter 25 gl., Slavec 4 gl., Martelanc P. 2 gl. 50 novč., Pogorelc 1 gl., Dolgan 1 gl., Žbona 6 gl., Maher 2 gl., Vavra 15 gl., Valenčič 5 gl., Hut 2 gl., Gross 2 gl., Jos. Koman 3 gl., Budin 1 gl., skupaj 230 gl. 50 novč.

Prištevši to svoto lanskemu ostanku, znaša skupaj: 417 gl. 80 novč. — Od početka šolskega leta do konca svečana se je plačalo 18—22 dijakom tržaške okolice po dvakrat na teden vsega skupaj 703 obedov po 22 novč., enemu se je dalo 5 gl. za knjige in drugemu 10 gl. za šolnino, kar skupaj znaša 169 gl. in 66 nov. Odvremši to svoto od skupnih dohodkov ostane gotovine: 248 gl. in 14 nov. Od tega denarja je 100 gld. naloženih v mestni hranilnici, in ostanki hrani denarničar za tekoče stroške. Izreka se preserčna zahvala dosedanjim dobrotnikom slovenske šolske mladeži, ter se jo pripomore tudi v prihodnje.

Trst, 5. marca 1887.

Vendar se more delalec (delalka) odustuti brez odpovedi:

- ako je oddal ponarejeno knjižico;
- ako noče določenega dela vršiti;
- ako pijančuje ter ne sluša opomnjevanja;
- ako kaj ukrade ali pronestri in sploh ako storl kaznjiv čin, po katerem ne zasluži zaupanja;
- ako zlorabi kako tajnost tovarne, v kojej posluje, ako opravlja brez lastnikovega dovoljenja dela, katera ne spadajo k njegovemu delovanju v tovarni;
- ako zapusti brez dovoljenja svoje delo in navlašč zanemarija svoje dolžnosti, ali ako bi tel druge delalce (delalke) zapeljati k nepokorščini, ali jih nagovarjal proti gospodarju, ali jih misli zapeljati k nemoralnim dejanjem;
- ako bi surovo razčkalil, telesno poškodoval svojega gospodarja, ali se njemu ali njegovemu namestniku ali drugim delalcem (delalkam) nevarno grozil;

h) ako pride v zapor več kot 14 dni. Postava ima zatem slučaje, v katerih more delalec (delalka) sam zapustiti delo brez odpovedi, in to:

- ako brez škode na svojem zdravju ne more dalje delati;
- ako bi gospodar delalnice ali njegov namestnik njega ali katerega njegovih tepel ali hudo na časti razčkalil;
- ako bi tel gospodar ali njegov namestnik zapeljati njega ali kojega njegovih k nemoralnim in po postavi prepovedanim dejanjem;
- ako bi mu lastnik brez temeljitega uzroka zadržal plačilo ali prekoracil druge važne točke pogodb;
- ako mu gospodar ne bi tel ali mogoč datil posla ali zasluzene plače.

Ako bi slučajno delalec (delalka) ostal brez posla, ker je gospodar nenadoma in brez določene odpovedi svojo delalnico zaprl, mora mu gospodar dati odškodnino za čas, kateri je določen za odpoved. Ako bi pa nasprotno zapustil delalec (delalka) brez pravice svoje delo in tako prestopil obrtno postave, ima gospodar pravico, dočasnega delalca (delalke) prisiliti po gospodski, da se k delu povrne, ter more tudi pravično odškodnino od delalca zahitevati.

Spolovanje pravil za delo.

§. 15. Vsakdo, kateri je v delalnico sprejet, mora natanko spolovati določene navzoči pravil, katera veljajo za nagodbo med gospodarjem in delalcem (delalko).

VABIL O.

Podpisani uljudno vabi gospode ude delalskega podpornega društva, da se množobrojno udeleže volilnega shoda v nedeljo, 13. tega meseca točno ob 5. uri popoludne v društvenih prostorih, Via Molin piccolo št. 1. Za volilni odsek

Franjo Andrejčič.

Javna zahvala.

Veselica ki se je priredila v 20. dan februarja, dala je po odbitji stroškov 100 gld. čistega na korist ubogi šolski mladini. V imenu te se srčno zahvaljujeta udano podpisana vsem blag

Borsno poročilo.

Negotovost in bojazn nači našo borsno: državni papirji so vled tega nemarjeni in so jimi kurzi postali slabši, tudi vydove in kreditne akcije so trpele; borzijane nime imeli mnogo zgub in boje se še večih polomo, na kar utegne volvati tudi italijanska velika kri.

Važno za trgovce z lesom

Podpisani proda v Logateci na železnici za vsaki denar:

600 kub. metrov bukovih in
400 kub. metrov jelovih drv in
400 pilotov, dolgih od 4–12 metrov.

1–3 Josip Gostiša.

OSKRBNIŠTVO posestva na Slapu

prodaja

v torek 8. t. m.

več sto komadov drevešč, in to: hruške, jabolka, črešnje, slive, marelice i kostanje najboljše vrsti po 35–60 nč. komad. Prodaja, h koji se pozivajo vsi kupoželjni, vršila se bode na „kasarnem trgu“ blizu gostilne „Evropa“, proti gotovem novcu.

Androna Gusion št. 2 v Trstu
priporoča veliko zalogu sadja vsake vrste najboljših plemen na drobno in debelo. — Prevzame vsako pošljatev na deželo, katera se izvrši točno in solidno. 100-14

Sadno drevje, koči in jajca za lego,

jabolka po baži: cesarjeviča Rudolfa, štajerski Mašančki, angleški zimski zlato-parne, zlato-bažna, zlato-reinske, sive reinske, carja Aleksandra, tirolska bela rožmarin, — drevešča v vrhom po 40 nvc., mlajša debela po 20 nvc. komad. Kruške najboljše vrsti, marelice, breskve, reinclandes (ringloti) in murbe po 30–40 nvc. komad. — Koči belega italijanskega rizlinga, rez po 100 komadov 40 nvc. — Jajca za lego od 12tih najboljših gospodarskih in ležnih perutin, jajce po 15 nč. prodaje

1–3

Josip Stiegler,

oskrbnik nj. preuzv. grofa F. Coronini-ja, Št. Peter pri Gorici.

Dobiva se v vseh knjižarnah 13. naklada ravno izšla medic. svetovalca

Dr. Müllerja
najnovejše delo o slabosti, oslabelih živcih, o nastopkih mladostnih pregreškov itd.

Pošilja se tajno za 60 nvc. v pošt. markah

KAROL KREKENBAUM

Braunschweig. 3–52

KLINIKĀ za spolne in želodčeve bolesti, nastope lokuženja i oslabenja možke slabosti, polnjic, žgečo vodo, močenje postelje, puščanje krvi, zabitje vode, in za vse bolzni mehurje, droba in živec. Tudi pismeno po najnovejšem znanstvenem postopanju z neškodljivimi sredstvi.

2–52

C. Stratzel,
specjalni zdravnik Linian am Bodensee.

Marijaceljske želodečne kapljice. izvrstno deluječe zdravilo pri vseh bolezni na želodcu. Neprecenljive dobre je posebno vpliv ujihov pri notočnosti, slabosti želodca, ako z grla smrdi, napenjanju, kislem pehanju, keliki, želodečnem kataru, gorečicem (traveji pri preobilnej produkciji slin, rumenici bluvanju in gnusu glavobolu, (ako boli iz želodca) krv v želodcu, zabasanji, preobilnost jedi in pijenje v želodcu, proti glistam, bolezni na vranici in jetrih in tudi proti zlati zili ali himoroidam. Cena steklenici je z nakazom vred samo 35 nov. Glavni zalog ima lekarjičar „k angloju varhu“

53–9

Dr. Brady Kremsier,
Morava

V Trstu jih pa dobite pri lekarničarju I. Seravallu blizu starega sv. Antona

Lastnik društvo „Edinost“.

Ekonomična krojačica
IVANA BATELLI – Trst,
Barriera vecchia št. 6, I. nastp.

je vedno bogata založena z oblekami po najnovejšem okusu; ter je vsled bogate zaloge blaga v stanju izvršiti vsakako krojačko delo. Cene so tako nizke, da se tekmovanja ne treba batiti se izvršuje vsako delo elegantno in nuskno. — Gospodom naročnikom izjavljam, da izdelujem tudi obleke proti tedenski ali mesečni obročni odplati.

12–24

Strmite, čitajte, kupite!

dobil sem veliko pošljatev izvrstnih ur iz
Pariza Geneve Türinga
koje moram za svako ceno prodati, zato je
priporočam sledeče vrsti:

samo velja lepa Kabinetna nazidna ura.
fr. 120
fr. 250

samo stanovna izvrstna žepna ura iz lepa,
zlata podobne kovrne ni igrala, am-
pak dobra ura za vsakoga

samo velja krasna nazidna ura se zvonil in
bušilno pripravil orehovem okvirju in
z samo svetajočo ploščo grč izvrstno.

samo stanovna žepna ura z mahalom, najlepša ura,
katero se more mislit, prava krasota
za vsako dvoran v srebovem okvirju,
gre nat nko bi bila pol in celo ura.

samo velja krasna nazidna ura se zvonil in
bušilno pripravil orehovem okvirju in
z samo svetajočo ploščo grč izvrstno.

samo stanovna žepna ura, cilindrovka
iz posrebrnega nikla zodilno vred-
nim strojem in lepo okrašenim okvi-
rom krist. steklom, zares krasna ura.

samo stanovna žepna ura, cilindrovka
iz posrebrnega nikla, se navija brez ključa,
ima kazalo na sekunde, je dobro ure-
dena, z slošnatim steklom in meha-
ničnimi kazali. Ravne tako ura iz prav-
nika 13. i. srebra gld. 9.50

samo velja lepa pozlačena verižica za uru.
fr. 120
fr. 300

Edina zalog v avstro-ugarskej in razpo-
ljanju na vse kraje proti voštem povzetju pri
Wiener Uhren-Depot & Versandt:

Fekete, Wien, V. Wehrgasse 18-34.

Op. Komur sprjeti predmeti niso po volji,
povratim denar, toraj more vsakdo
bez krbi naročiti. 6–4

ŽELODČNE BOLEZNI

je moguće BRZO in POSVEMA ozdraviti

JERUZALEMSKEM BALZAMU

edini in nedosegljivi želodčni pičadi.

Da si človek izvoli pravi lek proti želodčnim boleznim, pa ni tako lehko, posebno dandenes, ko v trgovini prodajajo vsakovrstne enake leke

Večina raznih kapljic, izležkov itd., katere se občinstvu kakor pravi čudeži priporočajo, niso nič drugača, nego škodljiva zmes.

Edini **Jeruzalemski bal-
zam** si je zagotovil vse svoje priprav-
stevate, odločno oživljajoč in zvezdene živce
hitro krepčalne moči pravice prednosti nad
vsemi dosedaj v tej stroki poznanimi zdrav-
vilami, kar dokazuje tudi se vsakim dne-
vom več prašanje po nemu. Ta balzam
bolat na delajočih snovih kineške robar-
bare, katera korenika je poznana zarad nje
nega ugodnega upliva na prebavljenje in
čiščenje, je zanesljivo sredstvo proti težavam
v želodcu odvisnim od slabega prebavljanja;
zato pa ga vsi strokovnjaki in zvezdenci
priporočajo proti neječnosti, zabasjanju,
smrdljivi sapi, gnusju, riganju, bacanjem,
proti hemoroidalnem trpljenju, zlatencu in
vsake bolezni v črevesju.

Steklenica z navodom vred stane 30

novcev. 24–48

C. Stratzel,

specjalni zdravnik Linian am Bodensee.

GLAVNO SKLADISČE U LEKARNI

G. B. PONTONI

v GORICI.

Skladišča v Trstu v lekarni Marku
Rasatini in G. B. Roviš, na Reki v lekarni al
Redentore, G. Gmeiner, v Korminu v lekarni A. Franzoni, v Tominu v lekarni E. Pallca.

1–

trgovino z dežniki

v ulici Barriera vecchia št. 18 z bog to-
birko svilenih, volnenih in hombažnih
dežnikov. Svilenati od f. 250 naprej, vol-
neni od f. 1.40 naprej, bombažni od 80 kr.
naprej. — Tudi popravlja prav po cen-
težniku in solinčniku.

57–104 Giulio Grimm.

1–10 pošilja proti gotovem ali povzetju:

3–20 m. dolgo, za celo obleko... f. 75

3–20 : : : boljši 4–20

3–20 : : : finejši 5–

3–20 : : : najf. 8–

2–19 : za 1 povrtno su-

njo v vseh bojah... 6–

Uzorec na ogled franko; bogato uzorne

zbirke za gg. krojače in frankirano.

Pri naročbah sukna triporočam, da

se prepusti meni izbor uzorcev. Kar

kому ni po volji, zam-njam

BRATOVŠČINE

v Ljubljani pri sv. Jakopu

pa tudi potem vseh knjigarjev.

Zgubljene in oslabljene

moške moči in nezmožnost

Gotov priporoček: Vsakdo
se popolnoma ozavabi z **gental-
nim ogljenčevim stapom**
brez nasleđnih notranjih neredov
na gotov način in za vedno, često
kraj cele v dobi 2 dni, celo na viden
zdravljiva nezmožnost v vsakej
človeški dobi k-kor tudi poluce je
sé prijetnim, nedutenim, zunajnim
zdravjenjem. 40–52

Svedočbe slavnih profesorjev in zdrav-
niške brošurice, na tisoče zahval od po-
polnoma ozdravljenih osob svetuje vsem
bolnemu rabu oglijenčevga slapa, ki ga-
rantira gotov in trajen vesep.

Popolna priprava z dotični po-
likom in zdravniškimi sprči vali for.

5.80. Pri pošljatvi se dobro paži,

da se ne spozna kaj zavoj zadržuje

in od kaj prihaja.

Zavod za ordinacije za

tajne bolezni:

Dr. Karol Altmann

Dunaj

VII. Marijhulferstrass 80.

Svarilo.

Ker je neki Josip Barnkopf, ki je
deloval v Dalmaciji za razne tukajšnje
tvrdke, razum mnogih nerednostih tudi
proneveril iznos f.480, katere je povzdignol
v mojem imenu pri semenišču Zmajevič
v Zadru, dasiravno ni bil k temu po-
obljen svarim slavno p. n. občinstvo pred
tem človekom, in prosim da se vsakdo
slučajno neposredno na mojo tvrdko obrne.

V stanovil 4–8

Ivan Stikarovsky 1866.

Tvornička zaloga sukna v Brnu (Brünn).

V enem opozorjujem k bližajoče se
zoni na mojo bogato zalogu sukna in po-
siljam uzorec vsakemu zastonju. Bogati
uzoreci za gospode krojače nefrankirano.

Ljubljanski Zvon.

Gld. 4.60.

Gld. 2.-30. - Gld. 1.15.

Izvožna tvrdka „zum goldenen Schwert“

Pošilja proti povzetju.

Brünn 1–12 Uzoreci i ceniki zastonju.

Plavo tisec

10 metrov gld.

2–40

Damastni gradl

projast

1 kos, 30 dunaj.

vatljev

gld. 6–50

Poletne ogrinjače

¾ vel., v bojah.

le dokler so še na skladisču.

1 kos gld. 1